USTAWA

O IMPREZACH TURYSTYCZNYCH
I POWIĄZANYCH USŁUGACH
TURYSTYCZNYCH

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

WITOLD BAŃKA
MINISTER
SPORTU I TURYSTYKI

DARIUSZ ROGOWSKI
PODSEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE
SPORTU I TURYSTYKI

Szanowni Państwo!

Mamy przyjemność zaprezentować ustawę z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Przepisy regulujące działalność turystyczną przestały nadążać za dynamicznymi zmianami zachodzącymi na rynku usług turystycznych (poszerzanie się kanałów dystrybucji usług, np. upowszechnienie kupowania imprez turystycznych przez Internet, dostosowywanie ofert do indywidualnych potrzeb turystów, możliwość wybierania i łączenia przez podróżnych różnych usług turystycznych).

W związku z tym powstała nowa dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych. W prowadzeniu działalności w turystyce podobnie jak w każdym innym biznesie ważne są jasne, takie same dla wszystkich, reguły gry! Nowa ustawa takie zasady gwarantuje – wspólne dla wszystkich, w całej Europie.

Ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych stanowi wdrożenie przepisów ww. dyrektywy do polskiego prawa. Dyrektywa ta jest aktem maksymalnej harmonizacji, co oznacza brak możliwości dowolnego kształtowania przepisów ustawy, gdyż jej celem było stworzenie spójnych i jednolitych rozwiązań prawnych dla wszystkich podmiotów funkcjonujących na rynku usług turystycznych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Ustawa wdrażająca akt została opublikowana 18 grudnia 2017 r. Nowe przepisy wejdą w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

Zmiany, które zostały przewidziane w ustawie mają znaczenie zarówno dla przedsiębiorców turystycznych, jak i podróżnych. Turystyka to jedna z najbardziej dynamicznie rozwijających się dziedzin gospodarki. Prawo musi nadążać za zmianami. Nowa ustawa uwzględnia najnowsze trendy rynkowe, daje poczucie stabilności i bezpieczeństwa zarówno przedsiębiorcom turystycznym, jak i turystom.

Istotne jest określenie zupełnie nowej grupy podmiotów, czyli przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych. Będą oni objęci podobnymi obowiązkami jak organizatorzy turystyki. Ponadto w przepisach wprowadza się nowe pojęcia takie jak: przedsiębiorca turystyczny, powiązane usługi turystyczne czy podróżny, a także nowe definicje funkcjonujących obecnie terminów m.in. organizator turystyki, usługa turystyczna i impreza turystyczna.

Przewiduje się także stworzenie nowego systemu teleinformatycznego obsługującego centralną ewidencję przedsiębiorców turystycznych, bardziej przyjaznego zarówno dla klientów, jak i przedsiębiorców. Nowy akt wprowadza szereg zmian z korzyścią dla podróżnych. Konsument, który zawarł umowę o udział w imprezie turystycznej poza lokalem przedsiębiorstwa może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podania przyczyny i ponoszenia kosztów, chyba, że negocjacje ustne były prowadzone w oparciu o wcześniejsze zamówienie złożone przez konsumenta.

Inne zmiany korzystne dla podróżnych to m.in. obowiązek przekazania przez przedsiębiorcę jeszcze przed zawarciem umowy określonych informacji, w tym o objęciu zabezpieczeniem finansowym na wypadek swojej niewypłacalności, czy też modyfikacje procesu likwidacji szkód, które w połączeniu ze zmianami wprowadzonymi w 2016 r. w związku z utworzeniem Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, przyczynią się do szybkiej i sprawnej wypłaty pieniędzy poszkodowanym podróżnym.

Istotne jest także wprowadzenie wyłączeń spod zakresu stosowania ustawy. Jak należy to rozumieć? Ustawa nie będzie dotyczyć imprez turystycznych trwających krócej niż 24 godziny, chyba, że będą obejmować nocleg, czyli tzw. wycieczek jednodniowych, jak również podróży służbowych organizowanych na podstawie umowy generalnej, a także wyjazdów realizowanych okazjonalnie, na zasadach niezarobkowych i wyłącznie ograniczonej grupie podróżnych.

Jesteśmy przekonani, że nowe regulacje przyczynią się do podniesienia jakości, standardów i co najważniejsze bezpieczeństwa podróżnych w Polsce i za granicą!

WITOLD BAŃKA
MINISTER
SPORTU I TURYSTYKI

DARIUSZ ROGOWSKI
PODSEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE
SPORTU I TURYSTYKI

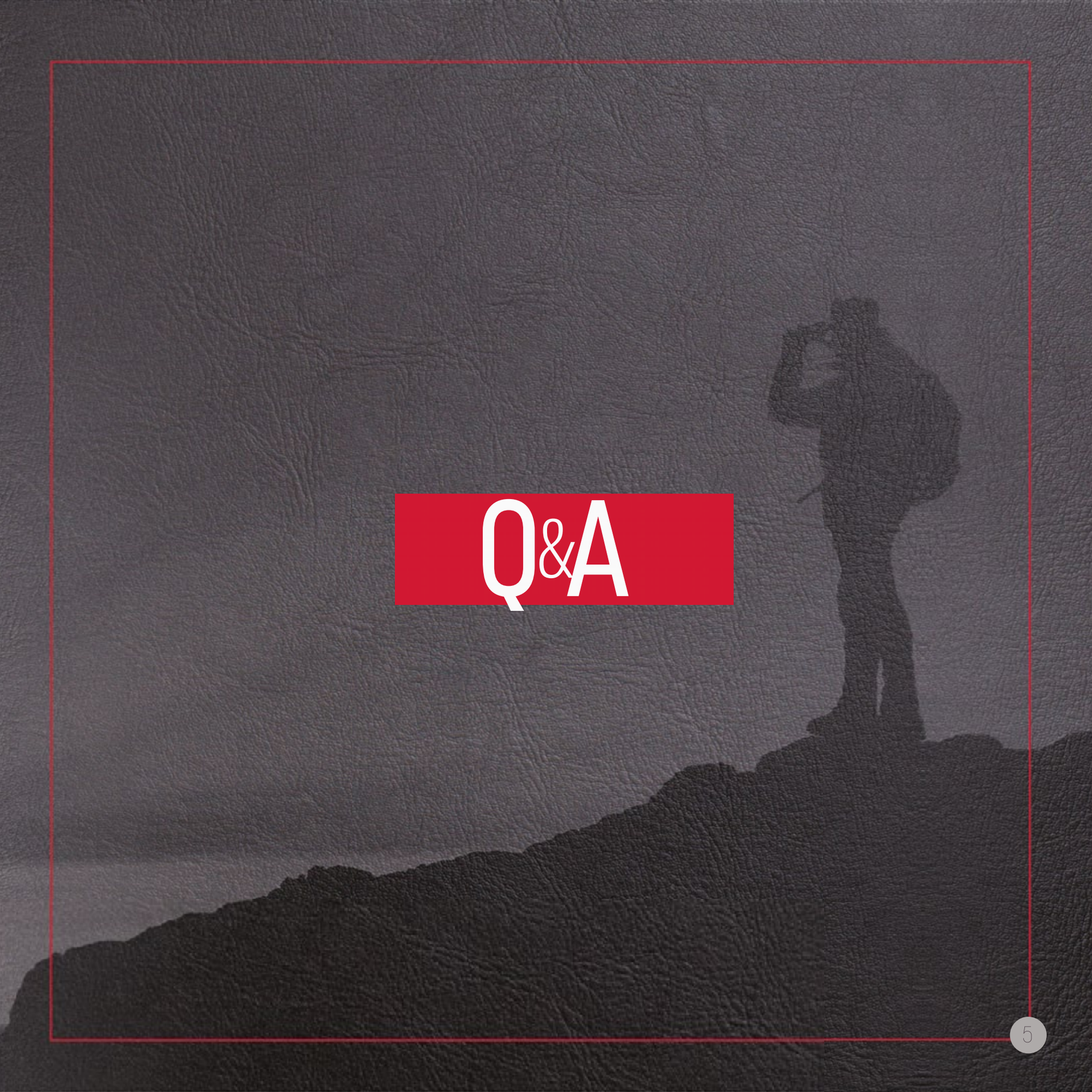
Q&A

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

1 Dlaczego w ustawie nie zostały doprecyzowane pojęcia: „okazjonalnie” i „ograniczona grupa podróżnych”?

Dyrektywa jest aktem maksymalnej harmonizacji, co oznacza brak możliwości dowolnego kształtowania przepisów ustaw ją implementujących. Pojęcia te nie zostały określone w treści dyrektywy, gdyż państwa członkowskie nie doszły do porozumienia co do ich zdefiniowania. Dlatego też wymienione pojęcia nie mogły zostać sprecyzowane w ustawie. Pewne wskazówki do ich interpretacji znajdują się w motywach dyrektywy. Zostały one uwzględnione w uzasadnieniu do ustawy.

2 Dlaczego nie zostały jednoznacznie wyłączone określone grupy podmiotów np. harcerstwo, ruch pielgrzymkowy?

W dyrektywie zastosowano wyłączenia przedmiotowe, a nie podmiotowe. Decydujące znaczenie ma zatem charakter wycieczki, a nie podmiot, który ją organizuje. Taką samą konstrukcję zastosowano w ustawie.

3 Co to są powiązane usługi turystyczne?

Należy przez to rozumieć niestanowiące imprezy turystycznej połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych nabytych na potrzeby tej samej podróży lub wakacji, w przypadku, gdy z dostawcami poszczególnych usług turystycznych są zawierane odrębne umowy.

Przykład: na stronie linii lotniczej podróżny kupuje bilet i przez tę samą stronę jest kierowany np. do hotelu, gdzie kupuje nocleg. Następuje zawarcie 2 umów: z linią lotniczą i hotelem.

4 Dlaczego definicja przedsiębiorcy różni się od tej przyjętej na gruncie polskiego systemu prawa?

Unijna definicja przedsiębiorcy jest szeroka i obejmuje także organizacje non-profit, które oferują imprezy turystyczne i powiązane usługi turystyczne regularnie, na zasadach niezarobkowych i do szerokiego grona odbiorców (oraz jednocześnie do swoich członków np. harcerstwo, klub sportowy, kościół). Ponadto należy zwrócić uwagę, iż na potrzeby tej ustawy wprowadzono definicję „przedsiębiorcy turystycznego”, nie zaś „przedsiębiorcy”.

5 Dlaczego w ustawie nie zmodyfikowano przepisów dot. Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego?

Przepisy dotyczące Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w pełni funkcjonują dopiero od listopada 2016 r. Od czasu wprowadzenia TFG nie wystąpiła żadna niewypłacalność organizatora turystyki, która pociągałaby za sobą uruchomienie II filaru systemu zabezpieczeń. Nie było zatem możliwości sprawdzenia w praktyce funkcjonowania przepisów i w konsekwencji ustalenia kierunku niezbędnych zmian.

6 Dlaczego nie zdefiniowano pojęcia „umowa generalna”?

Pojęcie umowy generalnej nie zostało zdefiniowane wprost w dyrektywie, stąd nie było zasadne wprowadzanie takiej definicji w ustawie.

7 Jakie zmiany lub usprawnienia zostały wprowadzone w odniesieniu do przepisów regulujących system zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności?

Przede wszystkim doprecyzowano przepisy dotyczące rachunku powierniczego. Przedsiębiorcy turystyczni będą zobowiązani do składania nie tylko oświadczenia

o przyjmowaniu wpłat na taki rachunek (tak jest obecnie), ale również do zawierania umowy w formie zgodnej z wzorem, który został określony rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 27 grudnia 2017 r. (Dz. U. poz. 2497). Przyczyni się to do przejrzystego określenia zasad funkcjonowania turystycznego rachunku powierniczego, m.in. w zakresie dokonywania wypłat z tego rachunku w przypadku niewypłacalności przedsiębiorcy turystycznego.

8 Jakie nowe obowiązki zostaną nałożone na przedsiębiorców turystycznych?

Co do zasady obowiązki przedsiębiorców turystycznych będą analogiczne do obowiązujących obecnie. Są to:

- posiadanie zabezpieczenia finansowego na wypadek niewypłacalności (gwarancja ubezpieczeniowa, gwarancja bankowa, ubezpieczenie na rzecz podróżnych, turystyczny rachunek powierniczy) - tzw. I filar,
- odprowadzanie składek na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny - tzw. II filar,
- prowadzenie wykazu umów zawieranych z podróżnymi.

Nowym obowiązkiem jest udzielanie podróżnym przed zawarciem umowy informacji według określonego wzoru (załączniki do ustawy).

9 Dlaczego z regulacji/ ustawy nie zostały jednoznacznie wyłączone szkoły i placówki oświatowe

Po pierwsze, dyrektywa jest aktem maksymalnej harmonizacji, co oznacza brak możliwości dowolnego kształtowania przepisów ustawy, gdyż celem dyrektywy było stworzenie spójnych i jednolitych rozwiązań prawnych dla wszystkich podmiotów funkcjonujących w państwach członkowskich UE.

Po drugie, wskazuje ona na wyłączenia przedmiotowe odnoszące się do szczególnych rodzajów imprez turystycznych, a nie na wyłączenia podmiotowe.

10 Czy sytuacja, w której kurier dostarcza umowę celem jej podpisania, jest zawarciem umowy poza lokalem przedsiębiorstwa?

Kwalifikowanie sytuacji, w której kurier dostarcza umowę celem jej podpisania, a następnie przekazania do przedsiębiorcy turystycznego jako zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa jest niewłaściwe. Kurier, który przyjedzie do domu konsumenta (po rozmowie telefonicznej konsumenta i przedsiębiorcy turystycznego, w miejscu i czasie ustalonym przez konsumenta) zawiera umowę na odległość, a nie poza lokalem przedsiębiorstwa.

11 Czy przepis o odstąpieniu od umowy związany z zawarciem umowy poza lokalem przedsiębiorstwa dotyczy również umów obejmujących powiązane usługi turystyczne?

Przepis ten dotyczy wyłącznie imprez turystycznych. Nie znajdzie on zastosowania do umów zawieranych w ramach powiązanych usług turystycznych.

12 Dlaczego w art. 47 ust. 7 wprowadzono możliwość odstąpienia od umowy przez konsumenta, który zawarł umowę o udział w imprezie turystycznej poza lokalem przedsiębiorstwa?

Prawo do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa na mocy art. 12 ust. 5 dyrektywy może być wprowadzone przez państwa członkowskie na zasadzie dobrowolności, a w związku z tym stanowi wyjątek od zasady pełnej harmonizacji, która określona jest w art. 4 dyrektywy.

Prawodawca krajowy zdecydował o możliwości odstąpienia od umowy bez podania przyczyny i ponoszenia kosztów w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, chyba, ze negocjacje ustne, na podstawie których została zawarta umowa, były prowadzone w oparciu o wcześniejsze zamówienie złożone przez konsumenta.

13 Dlaczego sformułowanie odnoszące się do poszczególnych usług turystycznych „nie stanowią znacznej części łącznej wartości połączonych usług turystycznych” zostało doprecyzowane poprzez wpisanie sformułowania „stanowią mniej niż 25% łącznej wartości połączonych usług turystycznych”.

Powyższa kwestia była tematem wielokrotnych dyskusji, w tym na forum spotkań państw członkowskich z Komisją Europejską, przygotowujących do wdrożenia dyrektywy. Jakkolwiek na tych spotkaniach Komisja co do zasady podkreślała, że przenoszenie zapisów motywów do treści przepisów implementujących dyrektywę nie powinno mieć miejsca, to jednak w tym konkretnym przypadku, uwzględniając głosy państw członkowskich oraz fakt, iż przedmiotowe sformułowanie jest precyzyjne i jasne, wyraziła ona zgodę na wprowadzenie sformułowania „stanowią mniej niż 25%” do aktów prawnych implementujących dyrektywę. Wskazywała przy tym że treść dotycząca powyższego sformułowania zawarta w motywie 18 ma charakter przepisu prawnego, stąd też może zostać wprowadzona do przepisów.

14 Dlaczego nie jest możliwe doprecyzowanie sformułowania „ograniczona grupa” oraz „okazjonalnie”?

Kwestie dotyczące wyłączeń spod zakresu stosowania dyrektywy były przedmiotem bardzo ożywionych dyskusji na forum spotkań państw członkowskich z Komisją Europejską przygotowujących do wdrożenia dyrektywy.

W tym jednak zakresie stanowisko Komisji było nieprzejednane. Konsekwentnie na każdym spotkaniu przygotowawczym, jak choćby w dniu 13 czerwca 2016 r. Komisja wskazała, że przesłanki stanowiące podstawę wyłączeń nie mogą być w jakikolwiek sposób zmieniane lub modyfikowane przez państwa członkowskie i muszą być spełniane kumulatywnie.

15 Dlaczego w ustawie nie ma mowy o reklamacji?

Na gruncie implementowanej dyrektywy wprowadzono całkowicie niezależny tryb usuwania niezgodności między zapisami umowy o udział w imprezie turystycznej zawartej z podróżnym, a zastanym stanem rzeczy. Wprowadzono bowiem pojęcie niezgodności, które - zgodnie z art. 4 pkt 16 ustawy - oznacza niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług turystycznych objętych imprezą turystyczną.

USTAWA

NOWA JAKOŚĆ TURYSTYKI

MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI

UL. SENATORSKA 14, 00-082 WARSZAWA

TEL. (22) 2443 264, FAX. (22) 2443 255

Ministerstwo Sportu i Turystyki

System zabezpieczeń finansowych w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych

PRZEDSIĘBIORCY UŁATWIAJĄCY NABYWANIE POWIĄZANYCH USŁUG TURYSTYCZNYCH

I FILAR / IIFILAR

ORGANIZATORZY TURYSTYKI

- Umowa ubezpieczenia na rzecz podróżnych
- Gwarancja bankowa
- Gwarancja ubezpieczeniowa
- Turystyczny rachunek powierniczy

- Turystyczny Fundusz Gwarancyjny

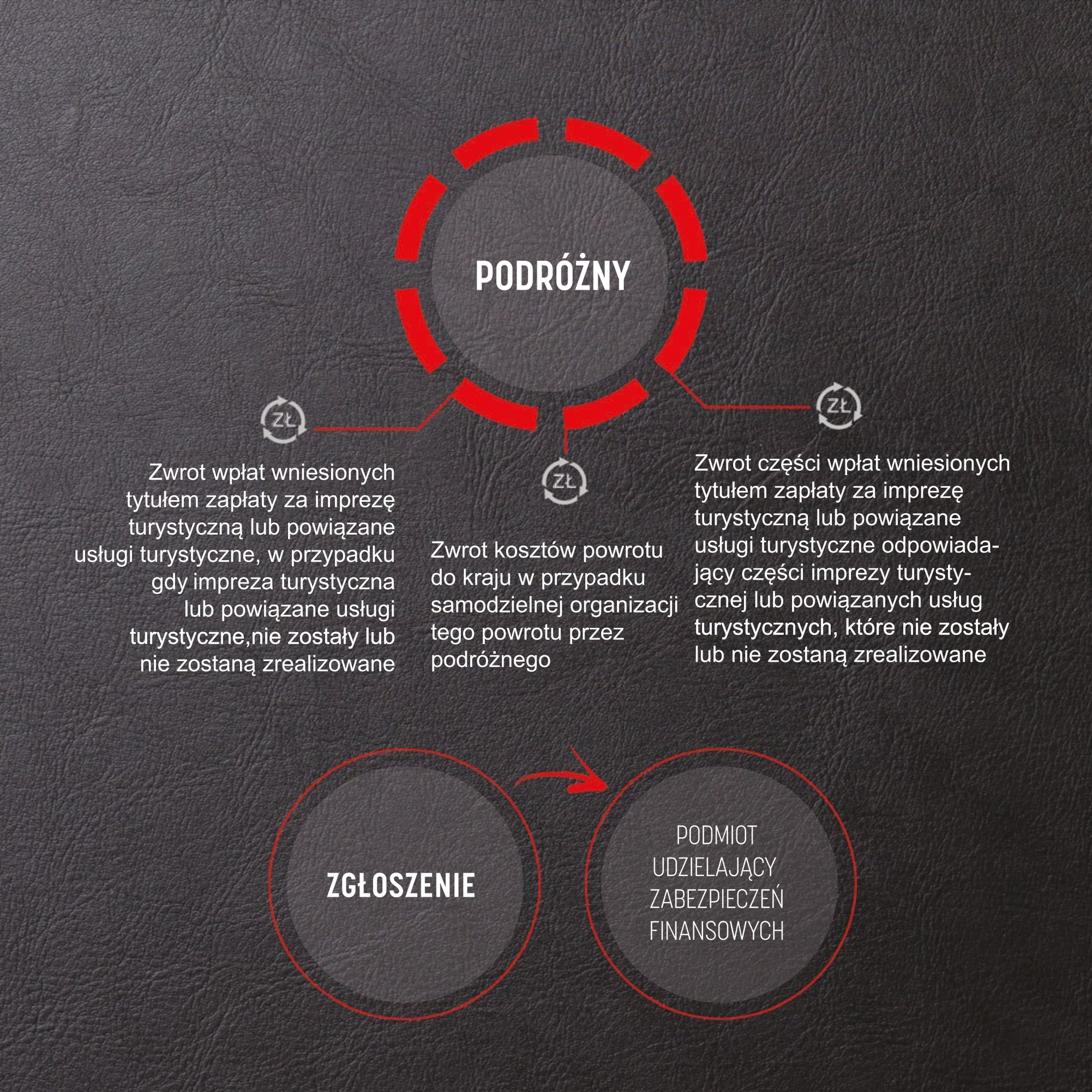
PODRÓŻNY
ZŁ
Zwrot wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne, w przypadku gdy impreza turystyczna lub powiązane usługi turystyczne,nie zostały lub nie zostaną zrealizowane
ZŁ
Zwrot kosztów powrotu do kraju w przypadku samodzielnej organizacji tego powrotu przez podróżnego
ZŁ
Zwrot części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne odpowiadający części imprezy turystycznej lub powiązanych usług turystycznych, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane
ZGŁOSZENIE
PODMIOT UDZIELAJĄCY ZABEZPIECZEŃ FINANSOWYCH

MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI
UL. SENATORSKA 14, 00-082 WARSZAWA
TEL. (22) 2443 264, FAX. (22) 2443 255

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

ZESKANUJ
KOD QR

www.msit.gov.pl/turystyka